

meget ved Indgaælsen af Wgteskab; men i det Diebtik, der blev gjort Mere, end der nu er gjort, for at den gifte Kvinde kan være raadig over, hvad hun medfører i Wgteskabet, vilde Mange ikke fristes paa den Maade. Det er vel sandt, at der er Leilighed til ved Wgtepagt at sikke sig mod Saadant; men det er for det Første et Middel, man nødig griber til, fordi Forholdet derved let faar Udseende af ikke at være, som det burde, og dernæst er Indgaælsen af en Wgtepagt forbunden med Formaliteter, som ere temmelig vanskelige at iagttage for de mindre oplyste Samfundslag. Fremdeles tror jeg, at en Udvidelse af den gifte Kvindes Formuesraadighed vilde bidrage til at forebygge Eftskæmiser. Naar nemlig haade Manden og Hustruen vide, at der er en Lov, som sikker den svageste Part, vil han netop derved holdes tilbage fra at gaa saa vidt, som han maakte ellers vilde. Men ogsaa med Hensyn til de lykkelige Wgteskaber tror jeg, at en Udvidelse af Hustruens Formuesraadighed vilde være gavnlig; thi derved, at Hustruen fik en større Raadighed over sin Formue, vilde hun komme til at føle et større Ansvar, og Ansvaret er fremfor Alt det Moraliserende ved enhver Reform. En saadan Foranstaltning vilde dog ikke virke forebyggende og moraliserende men ligefrem være retskerdig. Det kan for Exempel tænkes, at der tilfalder Barnet en Arv, og denne staar da fast og urørlig, indtil Barnet bliver myndigt og selv kan raade over den, hvorimod Arven, naar den tilfalder Hustruen, gaar ind i Fællesboet, og det er i Virkeligheden Manden, som har Raadighed over den, saaledes at Moderen kan siges at være mer umyndig end sit eget Barn. Men det er naturligvis ikke nærmest de lykkelige Wgteskaber, som Tælen er om; thi som det hedder: den Karste har ikke Lagen behov. I de lykkelige Wgteskaber behøver man, saa at sige, ikke at kjende Loven; der er Kjærligheden Loven, der kan man indrette sig, som man vil, indføre, hvilken Regjeringsform man vil, og man har Exempler paa, at der har været truffet en saadan Overenskomst mellem Wgteskællerne, en Overenskomst, som ikke kom nogen Anden ved, isølge hvilken enhver af dem har haft det fuldstændigste Serveie. Der er nævnet mig som et Exempel et Par, der har været gift i 30—40 Aar. Hver af Wgteskællerne bragte Formue med, som de besluttede at holde særskilt for sig. Manden spekulerede; men Hustruen sagde: Jeg er saa tryk for min og Børnenes Fremtid; thi gaar min Mand's Formue over Styr, veed jeg, at jeg har min i Behold; og hun mente, at det var en Grund til, at deres Wgteskab havde været saa lykkeligt. Men naar jeg siger, at en Udvidelse af Kvindens Formueraadighed er nødvendig, tænker jeg naturligvis især paa de ulykkelige Wgteskaber, og da nærmest paa dem, der finde Sted i de arbejdende Klasser. Jeg skal dog nærmere paavise Nødvendigheden ogsaa for andre

Lilfælde ved at tage nogle Exempler fra det virkelige Liv. Saaledes skal jeg fortælle om et Siffermaal, der sandt Sted, idet en ganske ung Pige, som var i Besiddelse af en meget betydelig Mødrenearv, giftede sig med en Mand, om hvem man vidste, at han havde en ikke ringe Gjæld. Faderen spurgte kort før Brylluppet Brudgommen om, hvor stor hans Gjæld var, og han nævnedes et Tal. Faderen sandt sig ikke foranlediget til at lade nogen Wgtepagt oprette, men Dagen efter Brylluppet ubetalte Brudgommen en Sum til sine Kreditorer, der var fem Gange saa stor som den, han havde nævnt, og hvorved Halvdelen af Hustruens Formue gik med. Der var vel nok dem, som trak paa Skuldrene ad Mandens Handling; men han var i sin lovlige Ret, det Stede glemtes snart, og der regnedes ned over ham Wesbevisninger og Udmærkelser, som om der intet Vancerende Klæbede ved ham af den Grund. Dette for at vise, hvor uheldigt det er, naar nu, som sædvanligt, Manden alene er fuldstændig raadig over den Formue, Hustruen fører ind i Boet. Jeg skal fortælle et andet Lilfælde, som nærmest har Hensyn til Arvesforhold. En ældre Person vilde gjøre Testamente til Fordel for nogle nærmere, kvindelige Slægtninge. Blandt disse var der en, hvis Mand, efter at han havde sat hele sin og hendes Formue over Styr ved ufloge Spekulationer, i flere Aar havde været syg og sengeliggende, hvorfor Konen ved sit Arbeide maatte fortjene, hvad der var nødvendigt til hendes og Børnenes Underhold. Testator, som ikke ønskede, at Manden skulde vide Bested om Testamentet, kunde ikke finde nogen Udvej, hvorved han kunde sikke Hustruen Arven. Der blev da truffet en mundtlig Overenskomst mellem Testator og de andre Arvinger, i Kraft af hvilken Hustruen efter Testators Død skulde have Renten af Kapitalen, som først efter Mandens Død skulde tilfalde hende som Eiendom. Paa Grund heraf fik hun i 8 Aar denne sin retmæssige Eiendom paa en Maade i Form af Almisse, og da Manden endelig var død, og Arven tilfaldt hende som Eiendom, foraarstagede Fraværelsen af alle lovlige Dokumenter ikke ringe Tidsspilde og Tab, Noget, som vilde have været undgaaet, dersom Loven paa anden Maade havde værnnet om Kvinden i den her omtalte Henseende. Endelig skal jeg nævne et Lilfælde, som viser, med Hensyn til hvem en Endring i Loven er allermost paatrængende, nemlig Arbeidsklassen. En Kvinde, som i alle Henseender var god og hæderlig, giftede sig med en ung Mand, som hun elskede høit, og som ogsaa var en dygtig og flittig Arbeider, men noget tilbøjelig til Driik. Denne Tilbøjelighed tog mere og mere til, og inden nogle Aars Forløb var han aldeles ødelagt og mere Dyr end Memesse. Han drak op Alt, hvad han eiede, tog Alt, hvad hans Kone fortjente, og mishandlede hende i den Grad, at hun tilsidst var nødsaget til at tage bort fra ham,